

Kokkuvõtte teemal: Perede hooldus peale puhastuslendu mesilastarudes.

Aeg ja koht: Jüri Kihelkonna Mesinduse Seltsi mesinike õppe- ja teabeõhtu Rae vallas, Jüri alevikus, Jüri kultuurikeskuses, 29.01.2013.a.

Lektor: Eha Metsallik, lektorileping PR-9-1.4-25

Kuna kevad ei ole enam kaugel on vaja puhastuslendluseks valmis olla. Praegu jälgivad mesinikud hoolega talvitumist ning tänapäeval, kui mesilased ei talvitu enam 100% õiemeel, vaid on kasutatud lisasööta võib puhastuslendlus toimuda väga tagasihoidlikult või sageli märkamatu. Oleneb ilmadest on puhastuslendlust toimunud juba veebruari keskel, kuid tavaliselt jääb see märtsi algusesse. Kuid lähiaastatel on toimunud puhastuslendlust ka alles aprilli esimestel päevadel.

Ühe väga pikaajalise uuringu mesilaste talvitumise ja kevadreisjoni ning puhastuslendluse osas tegi mesinik Jüri Kaal, kelle mõningad artiklid sai ka Jüris mesinikele – kuulajaile jaotatud. J. Kaalu kogemus näitas, et suure kevadreisjoni ei ole vaja kiirustada! Olen oma 37 aasta pikkuse kogemuse ning 17 aasta pikkuse nõustaja kogemusega sama meelt, et liiga jahedaga ei ole vaja täiuslikku mesilaskobarat avada! Mesilaspere toetamine varakevadel peab toimuma õrnalt ja ettevaatlikult!

* Niiskunud taru katteid tuleb vahetada kuivade/soojade katete vastu käratult.

* On vaja vabastada lendlad, kui tõesti õhusooja on piisavalt ning on tuulevaikne ja väga sobiv päev. Siis tuuakse ka hoonetes talvituvad pered välja. Kui aga mesila on vastu kevadpäikest ja on oht, et lendlus võib toimuda liiga paksu lumega ning varjus on ilmastik jäine.....peaks hoopiski varjutama kevadpäikesest mesilasperesid, et puhastuslendlus edasi lükata, toimuks hiljem sobivamal ajal....Võib olla mõne päeva pärast on tunduvalt soodsam aeg ning lumigi sulanud ja siis oleks mesilaste kadu palju väiksem. Mesilaspered on just puhastuslendluse ajaks väikeseks talvitunud – nõrgemad ning kuu jooksul peale puhastuslendlust nõrgenevad veelgi. Nii, et kevadistel mesilastel on suur väärtus...Ületalvitunud mesilane suudab kasvatada kevadel ühe noore mesilase, kui juba koorunud noored suudavad toita kolm järglast! Kobar on püha – see tähendab, et haudmekärgede järjekorda ei tohi muuta, ega neid juhuslikult teistpidi keerata!

*Lahtise põhjaga tarudes on võimalik ka põhjad vahetada, kuid lamavtarudes on vaja põhjalik puhastus soojemasse aega viia. On mesinikke, kes kasutavad lamavtarudes talvepesa all tugevat paberit, või pappi ning kevadel lihtsalt tõmbavad selle alt ära, et olla kursis, mis tarus toimub!

* Samas on ka peresid, kes talvituvad sedavõrd rahulikult, et ei pea märkama väga sobivat ilma ning neid võib ka „äratada, mida tehaksegi hoonetes talvitujatega, tuues nad välja....Nagu äratatakse vahel sügiselgi....kui on mõneks tunniks kaunis, soe päikesepaiste, mida mesilaspere ei pea märkama, et ka kõik noored, talvituma minevad mesilased saaksid oma puhastuslendluse kindla peale tehtud! Kuid loodus ja mesilsed sealhulgas on siin maailmas, sedavõrd vanad, et „märkad ise nii kevadel, kui sügisel parimat aega....

* Inimesel mesinikul on lihtsalt sobiv/parim aeg puhastuslendluse päeval teha kaudselt kindlaks tarus olev söödakogus.....mis on kõige olulisem pere arenguks: haudmekasvatuseks, pere uuenemiseks.... on tarus olev söödakogus kui radikas, mis on eelduseks, et pere suudab haudmele vajaliku soojuse saavutada, sedavõrd kõikuvate välistemperatuuride mõju varakevadel on tunduvalt väiksem, kui on piisavalt väärtuslikku toitu – kattedkärge ümber kobara....soovitavalt OLULINE meerant ka kobara kohal. Nagu on miljoneid aastaid olnud looduses.

* Mõned korpustes pidavad suurmesinikud....teevad kevadel, enne haudmetegevust sellise kiire liigutuse, et tõstavad just veel talvemeest raske ülemise korpuse alumiseks ning kergema ülesse, ehk

haudmetegevuseks vaba korpuse pealmiseks – soojemasse.....Edaspidi hakkab see korpus kerkima ning talvepesas olnud raamid saavad lihtsamalt vahetatud! See on N Liidu aegu lamavtarudes kasutusel olnud Plinovi meetodiga sarnane....kus ema jäi/suunatakse kõige soojemasse haudmetegevusele ning jahedad rasked toidukärjed jäetakse „sahvrise....Tugevaid mesilasperesid see kindlasti ergutab talvesööta ümber töötama/tassima, haudme ümber ja kohale viima!

* Talvel nõrkenud pered saab tugevate soojusesse tõsta korpustega.... Kuid perede kokkutõstmisega ei tohi kiirustada....kuna kevadised emad on kulla väärtusega. Ning kindlasti on kusagil kas oma või naabri mesilas mõni pere, kes vajab ema . Kindlasti on mõnel särtsakal emal spermapank tühjaks saanud, või on mõni agar mesinik jahedusest uimerdava ema tarulangetisega minema visanud! See, et pere on kevadeks kolmel raamil, ei näita veel, et ema ei oleks maailma parim ning, et sellest asja ei saa....Näiteks alustajate jaoks on sageli väikesemad pered tunduvalt paremad: suured, võimsad keevad neil üle ääre ning nad ei suuda neid vaos hoida...kuid väikesed tublid kosuvad võilille ajaks, või hiljem ning paarkümmend kg mett saavad nad ikka....kui suured pered on lastud sülemlema.

* Kiirläbivaatusel haudmele pilku visates (selleks pole vaja kärke väljagi tõsta) ei ole kohe vaja välja praakida n. ö. pitsilist, või hõrdat hauet.,,põhjus võib olla valgutoidu puuduses.... Hiljem, kui pere muutub tugevaks võib see ema väga ilusat /tihedat hauet tegema hakata. Kuid kindlasti ei piisa ainult sellest, kui pere kohe hoolega õietolmu tassima hakkab, ikkagi on vaja hauet piiluda ning kui on kena töölishaue ära kiigatud ning toidubarud 6-8 kuni 12 kg vähemalt pesas teada..olenevalt pere suurusest.....ära nähtud. Võib rahuliku südamega veel mitu nädalat kesta võivat talve üle elada. Kui aga vähegi ilma , siis meie võõndis õietolmu-valgutoidu puudust ei esine, küll aga magusa puudus.

* Kel mesinikest toidunappus käes ning varu mee-, suirakärgi ei ole, siis peale puhastuslendlust võib ka juba vedelat toitu anda, mis paneb pered lendama ja emad munema, kuna esimene info on, et kusagil võiks olla nektarit..Kevadisele lisasöödale, vanasti nimetati kihutussöödale on väga soovitatav lisada männi, või kuuseokaste (okste otsade) mitu päeva soojas seisnud leotist....mis on väga vitamiini rikas nii inimestele, kui mesilastele! Muidugi igal ajal võib ka õietolmuga pudersööta valmistada.

* Üks suur kevadine mure on lubihaue....mis just tuulise ilmaga kevadrevisjoni tehes tarru viiakse. Lamavtarudes ning rahulike/ettevaatlike mesinike juures ei ole sellega probleemi...küll aga mesinike juures, kes pikalt pesa lahti hoiavad! Kuid niisketes kunstmaterjalist korpustes on see probleemiks....mis suve jooksul taandub, kuid nõrgestab siiski äärmiselt tugevasti perede arengut. Kui asi väga hull, aitab hästi ka maavälja muutmine mesilaspere suhtes.....kasvõi 0,5 meetrit, või rohkem taru asukoha muutmine.

* Kevadel avada mesilasperesid ainult äärmisel vajadusel ning teha seda kiiresti ja käratult!

Eha Metsallik